

men der vil ogsaa ske noget andet. Naar Gaardmandsklassen giver Afkald paa den Magt, som den derved, at den som den højstbeskattede Femtedel kan vælge Fler-tallet af Sogneraadet, hidtil har haft i Kommunens Styrelse til at holde Underklassens berettigede og virkelig demokratiske Krav nede — og denne Magt giver den danske Gaardmandsstand, som jeg regner det for en Ære selv at høre til, virkelig Afkald paa —, vil efter det Forligstilbud, som er fremsat fra Regeringspartiets Side i sidste Rigsdagssamling, og som jeg inderlig haaber ikke vil blive fornyet i denne Samling, denne Magt til at forhindre Opfyldelsen af Underklassernes berettigede Krav paa Deltagelse i Kommunernes Styrelse overgaa til et Fler-tal i Ams-raadene, der kun repræsenterer et Mindretal af Landets Befolkning. Og skulde det ske, vil jeg nok spørge: Hvilken Forskel er der paa ikke at være i Stand til at gennemføre sine Krav i det egentlige kommunale Raad, og saa at være i Stand til dette, men derefter ikke kunne hindre, at disse Krav blive forkastede af et reaktionært Amsraad? Det er nemlig dette sidste, der er Realiteten i det fremkomne Forligstilbud efter mit Syn, og de Herrere kunne være forvissede om, at De faa ikke den jævne Befolkning Landet over til at forstaa Sagen anderledes.

Den højtærede Finansminister fremsatte ved Forelæggelsen af nærværende Finanslovsforslag en Udtalelse, hvortil jeg skal knytte nogle Bemærkninger. Udtalelsen gik ud paa, at blandt de Poster paa det aflagte Statsregnskab hidrørende fra Indenrigsministerens Budget, som har fordret adskilligt mere, end man har beregnet, er Alderdomsunderstøttelsen den væsentligste. Jeg indrømmer, det er saaledes, og jeg føjer til, at dette er glædeligt. Men Udgiften til Alderdomsunderstøttelse Landet over er efter min Formening desuagtet ikke nær saa høj, som den burde og skulde være. Meningen er jo, at de paagældende gamle Mennesker virkelig skulde kunne leve under saadanne Vilkaar, at deres Tilværelse blev fuldt menneskeværdig. Jeg behøver sikkert ikke overfor dette høje Tings ærede Medlemmer at dokumentere, hvad der er den almindelige Ydelse i Alderdomsunderstøttelse

til et Par gamle Ægtefolk i vore Landkommuner, det kende de Herrere sikkert alle fra deres hjemlige Kommuner, da mange af Dem, antager jeg, have beskæftiget sig endog adskillige Aar med kommunale Spørgsmaal. De ville derfor sikkert være enige med mig i, at Understøttelsen til saadan et Par gamle Folk omkring i vore Landkommuner bevæger sig fra 150 til 250 Kr., og kun i ganske enkelte Tilfælde naar op til eller maaske endog overstiger 300 Kr. De Herrere ville ligeledes vide, at en enligstillet Mand eller Kvinde, der nyder Alderdomsunderstøttelse, meget sjældent naar en højere Understøttelse end fra 150 til 180 Kr. om Aaret. Der har været udtalt mange rosende Ord om vor Alderdomsunderstøttelseslov, og jeg skal villigt erkende, at det er en human og smuk Foranstaltning, men just til at falde i Beundring over den, forekommer der mig ikke at være Grund, naar man ser paa de Tal, jeg her har fremført. De repræsenterer efter min Formening en uhyre Sum af Nøjsomhed, Sparsommelighed og Savn i enhver Retning, for ellers rækker Understøttelsen end ikke til blot det aller nødtørftigste. Nu er det ikke min Hensigt med disse Udtalelser at rette en egentlig Bebrejdelse mod Sogneraadene, thi selv om adskillige af disse — og der findes ganske sikkert saadanne — have været karrige overfor den Opgave, der her stilles til dem, er jeg sikker paa, at en overordentlig stor Del af disse Raad meget vel har set, at de Beløb, der ydedes i Understøttelse, vare utilstrækkelige, men de have slaaet sig til Taals med disse mindre Beløb af Hensyn til Kommunens Skatteydere, idet de se Kommunens Udgifter stige i en foruroligende Grad i de senere Aar. Og hvorfor stige de? Ja, i ret ustrakt Maal skyldes det Love og Foranstaltninger, som ere gennemførte af Rigsdagen. Jeg skal blot nævne et enkelt Eksempel, nemlig Skolernes Renholdelse som Følge af en Lov af 1895, saa vidt jeg erindrer. Alle, der have Kendskab til kommunale Forhold og Kommunernes pekuniære Stilling, ville sikkert erkende, at denne Foranstaltning har paalagt Kommunerne en overordentlig stor Bekostning og vedblivende Aar efter Aar vil gøre det. Naar vi her i Rigsdagen Aar efter